

KURJER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 19 Sierpnia r. 3. 1821 roku;

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W gazecie petersburskiej, *Ruski Inwalid*, z dnia 6 sierpnia czytamy:

W Najwyższym Imiennym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi z własnoręcznym podpisem Jego Cesarskiej Mości dnia 25 czerwca wyrażono: „Dla ułatwienia handlowych związków mieszkańcom gubernii Chersońskiej z obwodem Besarabii, Rozkazuję ustanowić w miasteczku *Parkanach* zastawę tamożną czwartej klasy, podług załączonego tu etatu, przylączając równie tę, jak i będącą już w *Majakach* tamożnią do celnego okręgu odesskiego.”

W teyże gazecie czytamy: Minister skarbu odnosił się do Ministra sprawiedliwości, iż przy rewizyi działań banków handlowych, znajduje potrzebą, iżby ze wszystkich tych miejsc, do których rozesłano wzory nowych assygnat wszystkich wartości, odesłane były na powrót. To odniesienie się przesłane było dla rozpatrzenia do Rządzącego Senatu, który zgodnie z niem zalecił przez ukazy, a żeby wszystkie pomienione wzory niezabłócane powrócone były do Ministerium Skarbu.

Podług teyże gazety: W Najwyżey potwierdżoném d. 1 lipca przedstawieniu ministra skarbu wyrażono, co następuje: „Dla zasłonięcia fabryk perkalu od uszkodzenia przez wprowadzenie perkalow zagranicznych, Wasza Cesarska Mość przez Ukaz, wydany d. 10 kwietnia 1820, Najwyżey rozkazać raczyłeś, ustanowić na jeden rok powrót poszlin, opłacanych przez fabrykantów za białe towary zagraniczne, które przez nich dla nabijania perkalow wprowadzone będą.

„W rzeczy tey ułożone były przez mnie, na mocy pomienionego ukazu, osobne prawidła, które od Rządzącego Senatu w końcu maja zeszłego roku, po wszystkich miejscach zostały ogłoszone. W prawidłach tych między innemi postanowiono, a żeby zapisywanie i wprowadzanie białego towaru odukoziemskiego, z prawem powrótu poszlin, rozpoczęła się nie dłużej, jak do 10go kwietnia terażniejszego 1821go roku. Co się zaś tycze użycia tego towaru do nabijania perkalow, na to w 12tym punkcie tych prawideł pozwolony fabrykantom roczny termin, na każdą partya wziętego przez nich z tamożni białego towaru, termin ten, licząc od dnia wydania na każdą partya świadectwa tamożni, po upłynieniu zaś tego terminu, nie powraca się poszlin właścicielowi towaru, chociażby on go użył dla nabijania perkalow.

„Na tey osnowie wydane zostały z ministerium skarbu pozwolenia na zapisanie towaru z powrótem poszlin, dla fabrykantow następujących:

Weberowi dla jego fabryki
w *Szlißelbergu*, na - - - - - 60,000 sztuk.
Temuż Weberowi dla fabryki

w *Carewie*, w gubernii moskiewskiej, na - - - - - 40,000 sztuk.

Fabrykantowi sankt-petersburskiemu *Witepażowi*, na - - - - - 45,000 —

Jamburskiemu fabrykantowi *Libowi*, na - - - - - 35,000 —

Dla wszystkich na 180,000 sztuk.

Na ten rachunek zapisali oni i wybrali z tamożni do terminu w prawidłach naznaczonego, to jest: do 10go kwietnia terażniejszego 1820 roku - - - - - 92,846 sztuk.

Do nabijania użyto niewięcey, jak - - - - - 13,926 —

„Ponieważ większa część sprowadzonego przez tych fabrykantów białego towaru, wzięta przez nich z tamożni w ostatnim tercycale roku zeszłego tak, że prawidłami przepisany roczny termin, dla nabijania tego towaru, skończy się we wrześniu, październiku i listopadzie roku terażniejszego; przeto wszyscy pomienieni fabrykanci proszą, a żeby termin ten był dla nich przedłużony jeszcze na jeden rok, to jest, żeby pozwolono im było, każdą partya wziętego z tamożni białego towaru zagranicznego, dla użycia do nabijania perkalow, nie w przeciągu jednego roku, ale dwóch lat, licząc od dnia wydania na każdą partya świadectwa tamożni.

„Fabrykantow do próby takiej p-budza to, iż przez późne wydanie prawideł, względem powrótu poszlin, i przez różne przeszkody, nie pierwicy aż w końcu lata zeszłego, mogli oni przystąpić do zapisywania towaru, który otrzymali w późney jesieni i w czasie nayniedogodniejszym do nabijania, tak, że towar ten większą część roku terminowego, dla nabijania przeznaczonego, przeleżał u nich bez żadnego użycia, i nie widzą możliwości, iżby mógł być zupełnie obróconym na perkalie w terminie naznaczonym.

„Uznając z mojej strony przytoczone przez fabrykantow perkalow przyczyny, zasługujące na uwagę, mniemam, iż dla wsparcia ich fabryk, do najlepszego już stanu doprowadzonych, prośbie ich można zadosyć uczynić, dozwalając im, zamiast naznaczonego dla nabijania białego towaru rocznego terminu, korzystać z dwóletniego terminu, z prawem powrótu poszlin, na zasadzie ustanowionych prawideł.”

Niedaleko od miasta *Serdobka*, w powiecie bałaszewskim w miasteczku *Zubrilowce*, należącym do Xięcia *Teodora Serhiejewicza Gólicyna*, od d. 5 do 8 czerwca, w obliczu licznie zgromadzonych obywateli, odprawiał się publiczny popis uczniów, w założonym tam przez Jego Xiężęcą Mość instytucie, dla dzieci stanu ślacheckiego. W instytucie tym odkuje się 30 uczniów kosztem Xięcia, i takż liczba płci obojey bierze naukę za opłatę umiarkowaną. Teraz zaś, stosownie do życzenia Xięcia, liczba ta do 100 po-

mnożona. Dają się lekcy: nauki chrześcijańskie; języków: rossyjskiego, francuzkiego i niemieckiego; matematyki, historii, jeografii, tańców, fechtow i muzyki. Postępek uczniów przewyższył nadzieję gości. Rodzice i krewni edukujących się dzieci, do głębi serca przeniknieni dobrodzieystwem Xiążęcia, nie mogli ukryć radości swojej, widząc postęпки dzieci, mianowicie w algebrze i stereometrii. Tym sposobem, dobroczynne serce Xiążęcia, świadczą dla szlachty tuteyszej, znajdując nagrodę w rozszerzeniu dobra między bliźniemi swymi.

Dnia 10 lipca, w rocznicę sławnego zawarcia pokoju między Rossyą a Portą otomańską w *Kajnardzi*, i przyłączenia do państw Rossyi królestwa *Tauryki*, odprawiono się w *Charkowie*, ze wspólną uroczystością religijną, założenie domu arcybiskupiego z kaplicą. Po odprawionej mszy ś. przez nayprzewielebniejszego biskupa *charkowskiego Pawła*, i modłów dziękczynnych za zdrowie Cesarza Jegomości i całego Najjaśniejszego domu, zaczęła się processya z cerkwi katedralnej do miejsca przeznaczonego. Duchowieństwo całego miasta, liczne zgromadzenie obywateli, członkowie konsystorza, profesorowie duchownego kolegium, oraz wielki zbiór różnego stanu ludzi, składali tę processyą. Uczniowie kolegium, szkoły powiatowej i parafialnych stali w szeregach po obu stronach ulicy, od katedry do miejsca zakładającej się budowy. Po przybyciu na miejsce, przenaywielebniejszy poświęcił wodę, i po odczytaniu zwyczajnych modłów pokropił nią miejsce i rowy fundamentów, we wszystkich węglach położył pierwsze kamienie; potem też uczynili osoby duchowne, i architekci; przenaywielebniejszy postawił krzyż na miejscu, gdzie ma być kaplica; potem processya powróciła do cerkwi, katedralnej; obchód zakończono modłami o długie lata dla Cesarza Jegomości i całego Najjaśniejszego domu. Budowa ta, gdy zostanie ukończoną, z wielkości, piękności i przyzwoitego wyboru miejsca, stanie się ozdobą *Charkowa*, a dla wdzięcznych synów oyczyzny wspólnym pomnikiem szodroblivosti monarszey Najjaśniejszego Cesarza Jegomości *Alexandra Pierwszego*, pod którego berłem wznosi się oyczyzna na szczyt kwitnącej a błogiey pomyślności.

N I D E R L A N D Y

(z *Gaz. Warsz.*) *Bruxella* dnia 7 sierpnia: Wielki Xiążę Rossyjski *Mikołaj* wyjechał stąd przez *Namur*.

Wczoraj przejeżdżał tędy *P. Valorani*, goniec posła austryackiego w *Londynie*, wysłany z listami do *Wiednia*.

8 Szambelanów królewskich, którzy będą członkami zgromadzenia stanów, głosowali przeciwko prawu skarbowemu, utraciło swój urząd.

(z *Dostrz. Austr.*) Przyczyay, że gazeta *Vrai Liberal* wychodzić przestała, a wydawcę jej uwięziono, są: 1) artykuł w gazecie tej z dnia 11 maja r. t. umieszony z gazety *Times*, datowany z *Rzymu* d. 14 kwietnia, a tyczący się okoliczności neapolitańskich; 2) Satyryczne uwagi nad tajemnymi w *Paryżu* widokami względem okoliczności greckich, pod artykułem *korrespondencye prywatne z Paryża*, w numerze d. 13 maja; 3) Nadliberalne rozumowanie o terażniejszym stanie rzeczy w *Hiszpanii*, z żywymi wyrzutami tamedycznym liberalistom, za przedsięwzięcie wahających się środków i bojaźliwe postępowanie, z ukazywaniem przykładu rewolucyi angielskiej, fran-

czuskiej i hollenderskiej, w numerze z dnia 14 tegoż miesiąca; i 4) O postępowaniu izby parów francuzkiej w wiadomej sprawie o spisek sierpniowy, w numerze d. 11 lipca.

(z *Gaz. berl.*) *Bruxella* dnia 8 sierpnia. Niektóre, z kąd inąd bardzo rozsądne osoby, powiadały, że choroba Królowey angielskiej była sukcesywną takiegoż gatunku, jak ta, z której umarł *Napoleon* na wyspie ś. *Heleny*.

Dowiadujemy się z *Mons*, że Xiążę *Wellington* przybył tam z wielu oficerami swego głównego sztabu. Xiążę obejrzał dnia 6 t. m. warownie tej twierdzy; oświadczył zupełne zadowolenie inżynierom, i powiedział wyraźnie, że *Mons* stanie się naywarowniejszem przedmurzem królestwa *Niderlandów* i naypiękniejszą twierdzą belgicką.

P R U S S Y.

(z *Gaz. Warsz.*) *Berlin* dnia 14 sierpnia. Król Jmó dał Baronowi *Frimont*, austryackiemu jenerałowi jazdy, order czerwonego orła pierwszej klasy, a jenerałowi majorowi *Geppert*, także order drugiey klasy. Pułkownicy *Hrabowski* i *Sahalausen*, oraz Hrabia *Bollegarde*, major i adjutant Barona *Frimont*, jenerała, otrzymali wojskowy order zasługi.

H I S Z P A N I J A.

(z *Korr. warsz.*) *Madryt*, dnia 24 lipca. Rząd wydał list okólny do wszystkich naczelników politycznych (prefektów) zalecający im zakładać w klasztorach zniesionych, uniwersytety, szkoły, i szkółki wzajemnego uczenia, obiecując koszt na tołożyć.

Gazeta rządowa ogłosiła wczoraj uchwałę Stanów, zatwierdzoną przez Króla, względem nagród narodowych, przeznaczonych jenerałom *Quiroga*, *Rigo* i innym, którzy przyłożyli się do przywrócenia konstytucyi.

W okolicach miasta *Mauresa* (w *Katalonii*) Bonawentura *Fulset*, zakonu ś. *Franciszka* z *Paula*, zgromadził około 150 ludzi, po większej części chłopów, w zamiarze ogłoszenia zniesienia konstytucyi. Lecz pułkownik *Parol* rozproszył tę bandę, z której pięciu jest już w więzieniu, a chłopci do swej roboty powrócili. Zabrano im także wóz, w którym był ubiór sakowny jego: bo wziął na siebie mundur wojskowy.

Gazeta konstytucyjna, wychodząca w *Barcelonie*, obwinia wszystkich dominikanów z klasztorów świeżo zniesionych w *Mauresa*, iż mnichowi *Fulset* ułatwili zebranie bandy jego, zgromadziwszy chłopów z wiosak, i namawiając wielu do łączenia się z nim, których wyprawili processjonalnie.

Gubernator w *Orhuella* don *Felix Herero*, znany z niesprzajania konstytucyi, obronił się przed zjadłością ludu wyskoczył oknem, i przebrany za klasztornego sługę umknął z miasta.

Wiadomość o śmierci *Napoleona* wielkie tu sprawiło wrażenie. Godne jest pochwały umiarkowanie, z jakim doniesiono o zgonie jego w gazetach, i rozprawiano w prywatnych towarzystwach. Podobneż wrażenie uczyniła i na Królu.

(z *Gaz. Berl.*) *Madryt*, dnia 30 sierpnia. *Kanonik Minichini*, jeden z naczelników rewolucyi neapolitańskiej, tu przybył.

Na dzień 3 sierpnia spodziewamy się powrotu Króla z *Sacedon*.

Jeneral *Pope* nie przyjął ofiarowanej mu przez stany kortez pensyi, 40,000 realów.

Posel rossyjski nas opuszcza: klima tutejsze mu nie sluzi.

Sprawa jenerala *Elio* ma byc sadzona przez sad woyskowy.

(z *Korr. hamb.*) W urzędowym raporcie z *Ceuty* donoszą o bitwie, stoczoney między *Nowym* i *Starym Fazem* w *Afryce*. Liczba woysk Cesarza *Solimana* była do 30,000, a synowa jego i przeciwnika do 28,000. Zwyciężył synowiec *Muley*, a *Soliman* straciwszy 5,000 cofnął się.

Merino znowu się zjawił. Dotąd zachowuje się on spokojnie.

PORTUGALIA.

(z *Gaz. warsz.*) *Lisbona*, dnia 19 lipca. Były jeneral neapolitański, *Wilhelm Pope*, przybył z Hiszpanii do Portugalii, i w okolicach miasta *Estremoz* został napadnięty od 5 rozbojników, którzy mu wszystko, co miał, zabrali. Utracił w pieniądzech i kosztownych rzeczach 25,000 franków. Na sessyi stanów d. 17 b. m. jeden z deputowanych radził, aby mu pewną ilość pieniędzy na wynagrodzenie tej straty uchwalono. Przyjęto wniosek, i odesłano do kommissyi skarbowey dla oznaczenia ilości.

Minister interesów zagranicznych, zapytany d. 16 b. m. na sessyi stanów: czyli posłów obcych dworów uwiadomił o przybyciu Króla i zaprzysiężeniu konstytuoyi, odpowiedział, iż o tém doniosł naprzód posłom pruskim i duńskim, bo ci tylko złożyli zaraz listy wierzytelne; później nas uczynił to posel hiszpański, a posłowie rossyjski, angielski i francuski, nie oddali jeszcze takowych listów. Pan *Ferreira Borges* radził uwiadomić Króla o licznych uchybieniach tego ministra, który nie posiada ufności w narodzie.

W I O C H Y.

(z *Korr. warsz.*) Pomimo licznych oddziałów żołnierzy użytych na granicach kraju papieskiego, dla wytępienia band napastujących wieś i gościność, i pomimo wydane go urządzenia przeciw nim surowego przez kardynała *Consalvi*, gazety rzymskie donoszą, że ich liczba i zuchwałość nie zmniejszyły się, i że zachodzą codziennie między nimi a oddziałami woyska żwawe utarczki. Schwytano wprawdzie lub ubito kilku dowódców tych band, a między innymi *Maestrins*, który stał się był straszny.

W rozmaitych miastach kraju papieskiego pojmano świeżo 105 osób, obwinionych o należenie do sekty węglarzy, i do *Bononii* zaprowadzono.

Papież wzywiał karmelitę *Masetti* do sasiadania w świętej inkwizycyi.

(z *Gaz. Berl.*) Nadmieniona niedawno pogłoska, że skutkiem sawartey z rządem papieskim konwencyi, miała stanąć załoga austriacka w Rzymie, nie potwierdza się; tylko woyskowe depozyt austriackie ma być w Rzymie tak długo, póki *Neapol* będzie zajęty.

Powiadają, że jeneral *Frimont* odda Feldmarszałkowi poręcznikowi *Mohr* dowództwo w królestwie neapolitańskim, a sam otrzyma inne przeznaczenie w Węgrzech.

Summa, którą Neapolowi, jako wynagrodzenie kosztów wojennych, zapłacić wypadało, ma już być załatwiona, a dotychczasowy sposób o-

patrywania etapów został strzymany. Przy panującej teraz we Włoszech spokojności, niektóre oddziały woyska udały się na powrót.

Xiężna *Borghese*, siostra *Napoleona*, otrzymana nakoniec ostatnich dni czerwca zezwolenie, o które się od kilku lat w ministerium angielskiem starała, aby się mogła udać na wyspę *ś. Heleny*, dla dozierania chorego brata swego. Właśnie, gdy zajęta była wybieraniem się w tak daleką podróż, przerasiła ją wiadomość o śmierci brata.

Xiędz *Bonavita*, który wyjechał w marcu z wyspy *ś. Heleny*, przybył przed niejakim czasem do *Rzymu* i przywiózł z sobą cztery listy do rodziny *Bonapartego*. Pierwszy pisany jest od hrabiego *Montolon* do Xiężny *Borghese* (datowany 17 marca 1821). Wyrażono w nim: „Cesarz poruczył mi donieść W. X. M. o zaścianym stanie jego zdrowia. Choroba wątroby, która go napastuje od kilku lat, a która na wyspie *ś. Heleny* jest śmiertelną, uczyniła w sześciu ostatnich miesiącach straszliwy postęp. Jest on bardzo słaby, ledwo może wytrzymać fatygę półgodzinnej powolnej przejażdżki, nawet w pokoju nie może chodzić bez podparcia się. Z jego defektem wątroby łączy się jeszcze inna, także na wyspie tej epidemiczna choroba: wnetrżności są mocno zaatakowane, proces trawienia strzymany, a żołądek nie przyjmuje żadnego pokarmu. Odkładna już nie może Cesarz jeść, ani mięsa, ani odleba; ani żadnej jaczyny; żyje tylko samym bulionem i galaretą. Hrabia *Bertrand* pisał jeszcze w miesiącu wrześniu do Lorda *Liverpool*, żądając odwołany kliniku tu dla Cesarza. Gubernator *Sir Hudson Lowe* wzbraniał się przed listu tego do swego rządu, z przyczyny, że w nim *Napoleon* pisany jest nazywany. Gazety londyńskie ogłaszają, że datowane z wyspy *ś. Heleny*, fałszywe listy, których oczywistym zamiarem jest indziej Eutorpg. Cesarz pewnym jest, iż W. X. M. uwiadomił mających wpływ Anglików o rzeczywistym stanie jego choroby.”

Dotąd tego załączona były: 1) List Hrabiego *Bertrand* do Lorda *Liverpool* (3 września 1820). 2) Odmówienie przyjęcia tego listu przez gubernatora, które brzmi jak następuje: „Panie mój! Ponieważ przepisy gubernatorów dawać nie pozwalają przyjmować od zostających przy *Napoleonie Bonapartym* osób listów, w którym mi tytał Cesarz jest dawany, polecono mi przeto odesłać W. X. M. list na powrót. Zyczeniem jest także gubernatora, aby W. X. M. namienił, że nie otrzymał nigdy od W. X. M. listu do Lorda *Liverpool*, datowanego dnia 25 czerwca 1819. Mam honor być, jako *Carre-gner*, sekretarz woyskowy.” 3) List doktora *Antomarchi* do kawalera *Sim. Colonna de Lecca*, sekretarza matki *Napoleona*, dnia 17 marca 1821, w którym z żywocią odmalowany jest smutny i rozpaczający stan zdrowia *Bonapartego*.”

Piszą z *Parazy*: Xiężna nasza nie kazala dotąd jeszcze uwiadomić urzędowie członków familii swego męża, o jego śmierci; zdaje się także być wątpliwem, czy N. Pani wyda w tej mierze notyfikacyę do obcych dworów.

Wszystkie pogłoski o buntowniczych bandach w *Kalabrii* i o wybuchnieniu niespokojności w *Sycylii* są całkiem fałszywe. W *Kalabrii* nie było ani jednego wystrzału; tylko w najbardziej niedostępne góry tej prowincyi uciekło kilka band rozbojniczych, ale te wpadną wnet w ręce sprawiedliwości.

(z *Gaz. warsz.*) *Od granic włoskich, dnia 27 lipca.* W Turynie skazano na śmierć 19 ludzi, którzy uderzyli na oytadelę *Alessandryi*, i okazali się buntownikami; lecz jednego tylko kapitana *Gerilli* rozstrzelano: bo inni nie są obecni. Kapitan *Palma*, który popłynął na morze, a którego przeciwne wiatry do brzegów zwróciły, wsiadł znowu na okręt, i ma rozkaz, aby pod karą śmierci nie znajdował się w kraju.

NOTYKI W ZAGRANICACH.

(z *Gaz. berl.*) *Londyn, dnia 8 sierpnia.* Lordowie *Sidmouth* i *Liverpool* opuścili *Londyn*. Margrabia *Londonderry* miał podobnie wyjechać do Irlandyi, ale zatrzymały go ważne depesze, które z lądu nadeszły.

Gazeta Morning Post, piszą o podróży królewskiej, używa stylu i pochlebstwa oryentalnego: „W chwili tej, ziemski pan Oceanu odplywa od pobrzeżów *Albionu*, udając się do jednej z królewskich wysp swoich, dla udarowania błogością swej obecności krainy, która od poprzedników jego nie była nigdy inaczej odwiedzana, tylko wśród piorunów i błyskawicy ich gniewu i zemsty. Oby niebo, które jest jego obroną, prowadziło go pieszczotliwym wiatrem refirow! Serca wiernych jego na ziemi poddanych, palają ku niemu żarliwym ogniem miłości i poszanowania. Biją miotane pożądliwą nadzieją oglądania go i oddania mu hołdu. W kilka dni stanie się Irlandya urocznym rajem wszelkiego błogosławieństwa, tak jak teraz już jest siedliskiem prawości.”

Z powodu zmniejszenia wojska czyni *Gazeta Courier* następującą uwagę: „Jakieżby skutki nastąpiły, gdyby słaby albo nieprzezorny rząd, przed roktem lub dwoma laty zmniejszył siłę obrońną? Ale teraz stan wewnętrzny kraju jest taki, że zmniejszenie z bezpieczeństwem nastąpić może, jeśli bez zwłoki czasu nastąpi.”

Prezydent Zjednoczonych Stanów, obłożony chorobą w *Washingtonie*.

W *Wichicie* w *St. Domingo*, pięć dniem 4 lipca wyrażono: „*Cap Hayti* posunął się żołnierz, i karabinem domierzył, gdzie stał *Boyer*, i zapytał gdzie prezydent. *Boyer*, przenikając zły jego zamiar, skoczył razem przeciw niemu i zawołał głośno: „Tu!” Jedno to słowo odjęło żołnierzowi całą odwagę, i okropne przełknięcie małowowało się na jego twarzy, został natychmiast osaczony i wyznał, że był najety do zabicia prezydenta.”

Tragedyę losu *Bonaparte*go otrzymali pozwolenie na ląd wysiąść. Pani *Bertrand* kilka gałązek wierzby płaczącej, pod którą *Napoleon* jest pogrzebiony, przywozła z sobą z wyspy *S. Heleny*. Gałązki te przyjęły się w wielkich wazonach, i kapelionych ziemią z jego mogiły. Cały orszak *Napoleona* w grubey jest żalobie. (G. B.)

Przybyli do *Londynu* trzy mieszkańcy ze środka *Brantii*, z pokolenia ludożerców; mężczyzna z żoną i dziećmi. Są bardzo bojaźliwi: mężczyzna może mieć więcej lat 32ch, a kobieta 28, i przyozdobiona kolozykami w wargach i uszach.

FRANCYA

(z *Gaz. berl.*) *Paryż dnia 11 sierpnia.* Fałszywa pogłoska przybiegła z *Bajonny*, o ucieczce Króla hiszpańskiego z *Sacedon*.

Kuryer francuzki rozgłasza, że królowa angielska z raka umarła.

Bonaparte r. 1790 drukiem ogłosił pierwsze swe pismo, przeciwko deputowanemu z *Korsyki Buttasaco*. Był wtedy porucznikiem artylleryi, wstawiał oodzień o 4tey, chodził z *Aussone* do *Dole* (8 godzin drogi) i powracał, dla pilnowania korekty drukarskiej, bez opuszczenia służby.

Od tego czasu, jak dwór w *St. Cloud* przebywa, postrzegają tam często wielu dawniejszych jenerałów, którym wstęp nie był pozwolony. Między nimi jest jenerał *Lallemand*, brat tego, który do *Texas* uciekł.

Xiążę *Rovigo*, jenerał *Savary*, na ostatnich pokojach u Króla, bardzo uprzecznie od *J. K. Mości* był przyjęty. Król ubolewał nad stratą, jaką jenerał teraz w rozruchach *Smirny* poniósł, gdzie on wielki dom handlowy założył.

N I E M C Y.

W *gazecie berlińskiej* czytamy: „Pewna *gazeta bawarska* donosi, iż *Józef Napoleon*, dawniejszy Król neapolitański, później hiszpański, nakłonic prywatny człowiek w *Ameryce*, z wielu oficerami francuzkimi, jako to: *le Febvre Desnouettes*, bracia *Lallemand*, i inni, z *Ameryki* do *Mores* przybyli, dla ofiarowania usług swych królom.”

S Z W E C Y A I N O R W E G I A.

(z *Gaz. Warsz.*) *Chrystyania* dnia 31 lipca. Dnia 29 b. m. przybył Król do tutejszego miasta. Goco wojska norweskiego stało w podwoynym szeregu od *Opsloe* do zamku Królewskiego. Naza jutrz, Monarcha otoczony radą stanu i dworem, przyjął członków seymu. Prezes jego miał następującą mowę:

Najjaśniejszy Panie!

Z utęsknieniem wyglądał naród chwili, w której go obecnością swoją zaszczyisz. Zawsze Norwegianie cieszyli się z przybycia Monarchów swoich, zawsze szczerze byli do nich przywiązani. Naród Norweskii od najdawniejszych czasów okazywał przychylnosc i niezachwianą wiernosc Królom swoim. Przeniewierzenie się Monarsze poczytywał za baykę, której z trudnością mógł dać wiare. Dzisiejsze pokolenie, odziedziczywszy sposob myślenia przodków swoich, łączy się ściśle z Królem, którego widzieć jest prawdziwą dla niego uroczystością. Witamy cie Królu! Znakoimte twoje przymioty, oraz szacunek dla narodu Norweskiego i praw kostytucyynnych, powiększają smutek jego, iż cie często i długo w swym kraju nie posiada, poznać atoli, iż dobro obu Królestw Skandynawii nie pozwala W. K. Moim bawie tak długo w Norwegii, jakbyś sobie życzył. Zasmuciła naród Norweskii choroba, która drogiemu synowi W. K. Moim, kochanemu naszemu Królewicowi następcy tronu, śmiercią zagroziła. Okropne przeczcucie kazało się lękać narodowi, aby nie był pozbawiony szczęścia zostawania kiedyś pod rządem Xiążęcia, który (jak W. K. Moim sam nas zapewniłeś) w szkole dostojnego oycy nauczył się zakładać sławę swoją na tytule pierwszego obywatela, dla dania przykładu miłości oyczyzny i posłuszeństwa prawom, i na tytule pierwszego żołnierza, dla obrony honoru i praw Skandynawii. Wysłuchane zostały gorące modły narodu o zdrowie Królewica, i czule dzięki Wszechmocnemu Bogu złożono. Wdzięczny naród Norweskii zachowa w pamięci nieustanne starania W. K. Moim o dobro kraju. Oby sprawiedliwa Opatrzność na-

DODATEK.

Wilno dnia 19 Sierpnia 1821 roku v. 3.

SZWECYA I NORWEGJA.

grodziła W. K. Mei i rozciągnęła opiekę swoją na osobę jego! Oby dla szczęścia Norwegii przedłużyła drogie dni życia W. K. Mei, i równie iak dotąd, uwięczała je sławą i honorem! Oby nas często obdarzała obecnością twoją! A jeżeli kiedyś w późnej starości oddasz W. K. Mość berło ukochanemu swemu synowi, na którym polegają przyszłe nadzieje Skandynawii, oby duch W. K. Mei z przybytku wieczności błogosławił mu i trnowi, do którego ozdoby jest przeznaczony!"

Odpowiedział Król:

Mości Panowie! „Z radością przyjmuję uczucia które W. Panowie dla mnie i syna mego, imieniem narodu Norweskiego, wypuszczacie. Ci, którzy mają szczęście być ojcami, iatwo uczują ile mię rozrzewnia dzielenie smutku z niebezpieczeństwami, które synowi memu zagroźało, i modły, któreście W. Panowie o zdrowie jego do Wszchemocnego Boga zasylali. Ziści on nadzieje wasze; będzie obywatelem, aby szanował prawa, i żołnierzem, aby ich bronił. Karność w obozach i sława w boju, mają zwodnicze powaby. Jest jeszcze inny rodzaj sławy, która przynajmniej we wszystkich oświeconych krajach tyle znaczy, co tamte, to jest, sława, wynikająca ze skutków, jakie bez zachwiania i gwałtowności są udziałem rządu, który jedynie stara się o udoskonalenie urzędów krajowych. Mości panowie, pomagajmy sobie nawzajem; udzielajmy sobie myśli naszych; nie zapominałmy nigdy, iż reprezentacye narodowe, które chciały ogarnąć władzę wykonawczą, sprawiły zaburzenia, których skutkiem był nieład lub despotyzm. Chrońmy się tego złego, i spełnijmy nadzieję narodu. Pragnie on tylko używać spokojnie wolności, jaką mu wykonywanie ustanowionych praw zaręcza. Narody północne nigdy nie nazywały Wielkim Monarchę, któremu dzielności brakowało; nigdy wojsko nie ciągnęło z ufnością pod chorągiewami słabego i bojaźliwego wodza. Bądźcie W. Panowie niezmiennie przekonani, iż szczęśliwość moja nie jest oddzielną od dobra narodu norweskiego.”

Po oddaleniu się członków seymu, dał Monarcha wysłuchanie władzom cywilnym i wojskowym, duchowieństwu i t. d. Pojechał potem na obiad do Hrabiego

AFRYKA.

Tanger dnia 26 czerwca. W całym państwie grasuje wojna domowa, powstania i bezład. W starym Fezie anti Sultana przez stryja swego, w Nowym Fezie trzymającego się, zamknięty został. Wyszły ztąd moździerze, bomby i proch, dla bombardowania Starego Fezu. Port Tetuan jest zamknięty, i wszystkie konsulowie zostali uwiadomieni, iż żaden okręt zawisnąć tam nie może, jeżeli nie chce być uważanym za nieprzyjaciela Sultana Soleimana. Mulai Said zrobił kilka deperackich z Fezu wycieczek i dwie krwawe stoczył potyczki; w których z obu stron wiele ludzi poległo ale zawsze pobity, widział się przymusonym odpaść pod mury warownego miasta Fezu. Z Maroku, Mogadoru i Nabatu, więcej miesiąca, żadnych już nie mamy wiadomości. Według ostatnich wieści, we wszystkich tych krainach

zaciętą prowadzą wojnę za obódwoma pretendentami. (Kor. hamb.)

CHINY.

(z Korr. warsz.) Pekin dnia 7 maja 1820. Jeden z cenzorów naszych napisał był przeciw wierze katolickiej, radząc zabrać na skarb domy nymowane przez katolików, tudzież własności, które zostawili, i przejąć domy właścicieli, u których są w zastawie, żeby je zagrabieć. Cesarz nasz wydał z tego powodu wyrok, iż należy wykonywać ściśle prawa; lecz że środki podane od cenzora rzadzilyby rozterki i zamieszanie, nie potrzeba więc myśleć o nich.

W roku 1090 rzeka Janne w Chinach tak wezbrała i wylała, że przez to około 800,000 ludzi życie utraciło. W tymże czasie przypało zaćmienie słońca. Z powodu tych zdarzeń, jeden z dziejopisów chińskich tak rozumował. „Słońce jest godłem monarchy; wylew wód jest wizerunkiem ciemności i zamieszania. Dwa te więc zdarzenia zwiastowały wzrost złych zasad, a ubytek dobrych dowiadył mnóstwa błędów w sprawowaniu interesów publicznych. W tymże czasie odprawiono wiele osób niezdolnych do rządzenia. Coż te ponawiające się cuda oznaczają? Oto to, co było w istocie, zły systemat rządu, w którego składzie byli uczciwi i źli ludzie. Sercem nieba jest dobroczynność i miłość; ostrzega one i nagania. Gdy rządzący może usłyszeć przygany, i gdy mają na nim tyle wpływu, że skłoni się do oddalenia złych, i do zabezpieczenia rządu od zepsucia, można przez to zapobiedz cudom niebieskim i konwulsjom natury, można oczyścić serce człowieka, i utrzymać porządek na świecie. Oczywiście, iż owego czasu monarcha nie zasłużył na pochwałę, że tak postępował.”

Następującego roku było mocne trzęsienie ziemi w prowincyi Shense. Z powodu tego takie uwagi tenże sam dziejopis ogłosił: „Ziemia wstrząść się sama przez się nie mogła. Poruszenie się jej musiało być skutkiem połączonego działania subtelnych materii przeciwny natury. W owym czasie źli ludzie brali przewagę, a zmniejszała się przewaga dobrych. Konwulsya ziemi oznaczała usiłowania czynione przez szych dla dopięcia ich zamiarów, i ostrzegała monarchę, aby się miał względem nich na ostrożności.”

Niejaki Teng Kwey, wypędzony za zbrodnią na rzekę Amur, dopuścił się nowej zbrodni. Nakazał Cesarz, żeby przez czas pewny nosił na szyi drewniany lancuch, a potem był z kraju wypędzony. Lecz że był jedynakiem wdowy mającej przeszło 70 lat i ubogiej, kazał jej dawać ze skarbu pensyjkę, żeby się miała z czego utrzymywać

Wiadomo, iż oddawnych czasów Cesarze chińscy i panowie dworscy zwykli wychodzić raz w roku na pole, i orać kawałek gruntu. Cesarz zatorywa 9 zagonów, książęta państwa 5, ślachta 4, i tak daley według stopni. Na ostatnim obrzędzie takowym okazała się ślachta nader niedbała. Gdy Cesarz swą robotę ukończył, oddalił się, nie wszedłszy na amfiteatr dla przypatrzenia się robocie ślachty jak był zwyczaj. Książęta znorawszy swą część gruntu oddalili się także, urzędnicy cywilni najpierw się rozpierchnęli. Wojskowi popatrzawszy nieco na siebie w milczeniu

jednym tylko zagon zaorali, i odeszli. Uwiadomiony o tem Cesarz, mocno narzekal, i rzekl: „Lubo Xiazeta powinności tylko swojej dopełnili, przecież okazali przez to, iż dawne zwyczaję szanują, a zatem godni są pochwały i nagrody. Lecz co się tycze ślachty, gdy mogła bydz niedbałą w zaoraniu przypadającego na się gruntu dlatego; zem nie był obecny, jakże się spodziewać, żeby pilną była w sprawowaniu ważnych urzędów w rozmaitych częściami państwa, gdybym je poruczył? Niech więc będzie ukarana surowo. Nagrodzić należy cenzora wyniesieniem go na jaki stopień za oskarżenie urzędników wojskowych; ale gdzież jest cenzor, któ-

ry powinien był oskarzyć urzędników cywilnych? Niechay urzędnicy dworu weyda w tę okoliczność; a jeśli się okaże, iż cenzor urzędników cywilnych widział uchybienie ślachty na polu, niech będzie ukarany za niedoniesienie o niem; ukarać go zaś tem surowiey potrzeba, jezeli oddał się z pola, nie widząc nawet obrzędu orania.”

Kurs wileński na assygnaty od dnia 16 sierpnia: rubel srebrny, 5 rubie kopiejek 89½, czerwony złoty now: rubli 12 kopiejek 8, stary rubli 12 kopiejek 90, imperyal rubli 37, kop. 87½.

Wolno Drukować F. N. Golański Cxl. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Wezwanie od Wileńskiego Towarzystwa Dobroczyńności.

1. Wydział 5ei Wileńskiego Towarzystwa Dobroczyńności mając na celu przyniesienie nieszczęśliwym współbłiznim bez funduszu będącym wszelkiey pomocy lekarskiej; a tēm samem doprowadzając do skutku zgodne z ustawami i własnym uczuciem rozporządzenie, między innemi, przedsięwziął użyć potrzebných srodkow dla zapobieżenia szkodliwym ospy naturalney skutkom, przez zaszczepienie dzieciom ospy ochraniającej (wakcyny). Na ten koniec wyznaczoną została w domu Towarzystwa Dobroczyńności sala, gdzie w każdą niedzielę rano od godziny 9tey do 10tey operacya rzezczoła na dzieciach płci obojey (rodziców ubogich) przynosić się tam mających uskutecznią będzie. Spodziewać się zatem należy, iż rodzice przez wrodzone przywiązanie do swych dzieci, nie zamiechają tego zdarzenia, które jest jedynym srodkiem do zapobieżenia nieuchronney klęsce przez ospę naturalną doświadczającej się Wilno roku 1821 miesiąca sierpnia 17 dnia.

Sekretarz 3 Wydziału Wileńskiego Towarzystwa Dobroczyńności: K. Wagner.

P o z e w.

Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

1. Urodzonym Justynowi Samowiczowi jeneralnemu dóbr JW. Michała Hrabiego Tyszkiewiczza komissarzowi, Stanisławowi Kalinowskiemu, Grekowiczowi sukcesorowi po zeszyłym xieżdu Grekowięzu superyorze byteńskim, Antoniemu Bogusławskiemu Sędziemu Granicz. ptu Telszewskiego, Annie z Jakubowskich Kostrowickiey, Mikołajowi Magnuszewskiemu, Janowi Bukrabie, Annie Jarczyncowey Rotm. Nowogr., Nieczajowey, Marciniewskiemu, Kuroczyckiemu, Harackiewiczowi byłemu ekonomcowi w Jastrzęblu, Ignacemu Zablockiemu i dalszym, pozew przed Sąd Ziemski ptu Nowogródzkiego na kadencyą oktobrową lub poźniej naypierwszą, z powództwa Urodzonego Alojzego Wysockiego b. Porucznika woysk Polskich z referencyą do oświadczenia w toku terażnieyszym 1821 apryla 16 dnia w aktach Ziemskich ptu Nowogródzkiego zapisanego wynosi się o to: iż pozywający cały ciąg pierwiastkowego swojego życia pracy i posługom społobywateľskim poświęcając, stanął w końcu na tym stopniu że zgromadzony, acz szcuple, summowny fundusz na opatrzenie własnych i rodziny swojej potrzeb wystarczającym, wedle przekonania swego, bydz widział, jakowoy różnym zakredytowany osobom i od niektórych w oplacie nawet procentow strudniony słuszną w pozywającym zabezpieczenia całości onego wzbudzał troskliwość, i gdy pozywający z znacznieszą częścią summowney własności swojej postrzegł się wznaczney liczbie jednego dłużnika wierzycieli do przyjęcia ziemney satysfakcyi powołanych, tą koleją z summownych lokat do przeýscia na ziemną posiadłość zmuszony, nabył majątność Suchorubszczyznę w poie Nowogródzkim położoną, walor której własną z kredytow zdięta summa, wziętym po żenie posagiem, i w

części zaciągnionym długiem zapłacił, na doprowadzenie jakowego majątku do dobrego dziś stanu, i następnie spodziewających z ekonomiki pożytkow, znaczny czyniąc awans, gdy na te przez zawod niektórych dłużnikow swoich we własnych funduszach niezaydował żródła takową majątność Suchorubszczyznę trów zaciągnionym długiem bardziey obciążyl, w zniżoney dziś produktow cenie i trudnym pieniędzy obrócie, nie mogąc pozywający wszystkim wierzycielom swoim punktualnie wypłacać procentów, a nadto od niektórych o kapitał processem naglony, wstrudnionym tym sposobem już dla siebie kredycie zadney do wypłaty kapitałow niewidząc sposobności; by przeciagiem czasu i przedsięwziętym od niektórych wierzycieli processem niezwiększać własnego długu, lecz żeby wczesną równą dla wszystkich dopełnić satysfakcyą, powoływa wszystkich Urodzonych wierzycieli swoich do jednego Sądu Ziemskiego ptu Nowogródzkiego, pod jurysdykcyą którego majątność Suchorubszczyzna, jedyny cel odpowiedzi jest położona, w następných prósbach o przeznaczenie dla wszystkich pozwanych urodzonych wierzycieli jednoczasowey wieczystey ziemney za ich należności satysfakcyi, a to przez uznanie taxy i exdywizyi wieczystey majątności Suchorubszczyzny, o naznaczenie Sądu akt takowoy spełnić powinnego i przepisanie onemu właściciowych reguł, żeby zaś sąd takowoy z mniejszym dla massy i kredytorów odbył się kosztem, o wyznaczenie do wyexekwowania onego jedney osoby, równą dłużnika i kredytorów posiadającej ufnosć, jeżeli na to urodzonych wierzycieli zaydzie zezwolenie, o znikczemnienie wszelkich niesprawiedliwie rościć się mogących pretensyow, o przyjęcie rachunkow i detrunkat, jakie ze strony pozywającego przyniesionemi zostaną, o przeznaczenie dla niestawających kredytorów wieczystey w ich pretensyach amissyi, a nim termin ku tiazdowi Sądu exdywizorskiego naznaczonym zostanie, o przeznaczenie na wszystkich pozwanych kredytorach wczesney do kancelaryi Ziemskiej Nowogr. komportacyi wszelkich papierów, za któremi do ofiarowanej na satysfakcyi ziemi dopominek przynosić będą, jako zaś folwarck Suchorubszczyzna do expedyowanej w niedawnym czasie kommissyi Upnickiey dokładnie był wymierzonym, i obręby przez pozywającego nabyte mappa i summaryszem w tēku pozywającego znaydującemi się są objęte i wyjasnione, przeto o przeznaczenie tylko takowego wymiaru werekfakcyi co do zayść mogących w pognoiach odmian, i tych przeciagiem kilkoletniego gospodarowania przybytku, oraz o to wszystko co czasu rozprawy żądanym będzie z wolną tey żaloby poprawą. Pisan roku 1821 augusta 10 dnia.

Roku 1821 augusta dnia 15. Wożny zeznając iż tego pozwu z instancyi W. Alojzego Wysockiego Porucznika b. woysk Polskich przez Sąd Ziemski ptu Nowogródzkiego na kadencyą oktobrową celem uzyskania taxy i exdywizyi majątności Suchorubszczyzny wyniesionego WW. JPP. Justynowi Samowiczowi jeneralnemu dóbr JW. Michała Hrabiego Tyszkiewiczza kommissarzowi, Stanisławowi

Wawowi Kalinowskiemu, Grekowiczowi sukcesorowi po zeszyłym xiędzu Grekowiczu superyorze byteńskim, Antoniemu Bożusławskiemu Sędziemu Granicz. ptu Pelszew., Annie z Jakubowskich Kostrowickiej, Mikołajowi Magnuszewskiemu, Janowi Bukrabie, Annie Jacyniczowej Rotm. Nowogr., Nieczajowej, Marciniowskiemu, Kuroczyckiemu, Harackiewiczowi byłemu ekonomowi w Jastrzębku, Ignacemu Zabłockiemu jako osiadłości w gubernii grodzieńskiej niemającym kopią z autentykiem zgodną w mieście Nowogródki w miejscu odbywających się jurydykcyow do drzwi sądowych przybiłem, i by o tē m pozwanym doszła wiadomość do opublikowania trzykrotnego przez Gaze-
tę Kuryera Litewskiego podalem.

Jan Witkowski Woźny Ptu Nowogr.

Roku 1821 miesiąca augusta 13 dnia przed aktami Jego Imperatorskiej Mości Ziem. Ptu Nowogródz. stanowszy obecnie Woźny Jrn Witkowski takowy pozew zeznał, i swe zeznanie w protokole potocznym podpisem własnoręcznym stwierdził. Świadcę Karol Jabłoński Nowogródz. Akt. Ziemski Regent.

Roku 1821 miesiąca augusta 13 dnia. Wolno drukować światłą. Sądu Ziem. ptu Nowogr. de-
żurny urzędnik i tegoż powiatu pisarz Nikodem Kiersnowski.

Sądy Exdywizorskie.

1. Roku 1821 miesiąca augusta 11 dnia. Przewodnictwem dekretu remissyjnego w Sądzie Ziemskim ptu Nowogródzkiego na dniu 25 juni terażniejszego 1821 roku zapadłego, taxę i exdywizyą majątku W. Wincentego Eweichiewicza przeznaczającego Sąd Jego Imperatorskiej Mości Taxatorsko-Exdywizorski w terminie na pierwszy zjazd tąż remissją przeznaczonym in fundo majątek Miratycz po Jesmanowskich na schedę W. Wincentego Eweichiewicza wydzielonego zjechał i jurydykcyą swoją ufundowawszy komportacyą na WW. Eweichiewiczach wszelkiej ruchomości na rejestrze dokładnie sporządzonym i różnego tytułu papierow stan majątku debitorskiego wyswieścić zdolnych w naturze przy rejestrze również przez się lub plenipotentą podpisać się powinny zaś na kredytorach i pretensorach W. Wincentego Eweichiewicza obligow kredytow praw zastawnych kart i karteczek też pretensorstwo wyswieścić zdolnych na dzień 16 augusta 1821 r. do kancelaryi Ziemskiej Nowogródzkiej z dwuniedzielną persystencyą dla wolney stronom za rewersami komunikacyi przeznaczył, toż wymiar majątku Miratycz Pojesmanowskich pod rozdział na satysfakcyą wierzyteli dekretem remissyjnym Ziemskim Nowogr. wyż datą wzmienionym oddanego komornikowi dopełnić zalecił i onemu iwentacyą sporządzić poruczywszy zjazd powtórny na dzień 4 7bra 1821 r. odłożył na którym terminie, ażeby wszyscy kredytorowie i pretensorowie W. Wincentego Eweichiewicza z udowodnieniem swoich dopominkow po satysfakcyą przychodzili z powodu zakrestoney tymże dekretem Ziemstwa Nowogr. amissy obwieścić przez trzykrotną w Kuryerze litewskim awizacyą tychże kredytorow i pretensorow postanowił.

Franciszek Wereszczaka b. Ziem. Nowogr. Prezydent Exdywizor. Konstantyn Haciski Ziemski Ptu Nowogr. i Exdywizyi Regent.

O s w i a d c z e n i e

1 Excerpt oświadczenia w dacie niżej wyrażoney zapisanego z protokulu magistratu miasta Mińska w roku terażniejszym 1821 miesiąca augusta dnia 13 pod pieczęcią urzędową tegoż magistratu stronie potrzebującej jest wydan.

Roku 1821 mca augusta 11 dnia. Naurzędzie Jego Imperatorskiej Mości magistratu miasta Mińska oświadczenie wespół z remanifestem imieniem Star. Wulfa Hirszowicza Szymchowicza kupca Mińskiego na Star. Isera Abramowicza kupca Mińskiego i przeciwko zapisanemu przy niego oświadczeniu w magistracie miasta Mińska pod datą julii 19 dnia idącego roku i do gazet Kuryera Lit. umieszczonemu zapisuje się w treści następney: nieco innego powodowało obżgo Isera Abramowicza do zapisania takiego oświadczenia i umieszczenia onego do gazet jak same jego osobiste ku żał. nieukontentowanie, a że zuuczynioną przez żałgo w magistracie Mińskim na niego protestacyą, z okazyi nieopłacenia zapożyczonych i rekodaynie wziętych na wexel rubli sr. trzech tysięcy, a późnięj za wydaną ku odebraniu tychże pieniędzy Star. Wulfowi Izraelowiczow: plenipotencyą zapisał wprawdzie obżtny manifestu przednio jeszcze, to jest w roku 1819 xbra 16 dnia, o którym dotąd żalcy niewiedział i referując się do tegoż powtórzył swoją protestacyą na samą krzywdę żał. mieszcząc w oney wyrazy na obronę niki nigdy niepożyczonego długu wszelako wypisuje się z tēm, że wydał wexel z podpisem hebrayskim przeciwko czemu nie ma potrzeby żał. obszernie tłumaczyć się gdyż z pewnością sądzi że czła publiczność oddawna moję osobę znając temu wierzyć niebędzie, a że żał. za wexlem wyżej rzeczonym i nie po hebraysku lecz za podpisem własnoręcznym obżgo w ruskim dialekcie wydanym zysze u Sądu nietylko satysfakcyą ale nadto obżny będzie się wstydzic postępkow swoich i w nadgodę onych odbierze przyzwolitą z prawa i najwyższych ukazow wypadającą karę, aby więc cała publiczność o tem wiedziała, że obżny Iser z powodu tylko niechęci płacenia żał. realnego swojego długu umieścił do gazet krzywdząc honor żał. oświadczenie, na które tedy odpowiadając żał. przy zapisaniu niniejszego remanifestu na wzajem umieszczonym w gazecie Kuryera Lit. mieć żąda. U tego oświadczenia podpisani się następnie Wulf Hirszowicz Szymchowicz.

O zgodności z protokulem i możności umieszczenia w gazetach świadczę. Adam Makarewicz Pisarz.

K o n w i k t.

3. Niżej piszący się, mając pozwolenie od Rządu Cesarskiego Wileńskiego Uniwersytetu na założenie Konwiktu w Wilnie, dla młodzieży uczącej się w Gimnazjum przy Cesarskim Wileńskim Uniwersytecie; gdy już rok cały pełnił ten obowiązek z pożytkiem dla młodzi, ma teraz za powinność uwiadomić rodzicow i opiekunow, aby się wcześnięj zgłaszali z ułokowaniem na rok następny szkolny do niżej piszącego się, mieszkającego na ulicy Sto. Jańskiej w domu W. Woynicza, gdzie o porządku i rozkładzie czasu przepisany od Rządu Cesarskiego Wileńskiego Uniwersytetu temu konwiktowi, o naukach w nim dawanych, wygodach wszelkich do życia i innych warunkach powezmą wiadomość. 1821 roku sierpnia 11 dnia.

Krassowski.

Dzierżawa dóbr skarbowych.

2 Izba Skarbowa Litewsko Grodzieńska przez niniejsze ogłoszenie podaje ku powszechny wiado-
mości, iż na pozostałe dobra skarbowe wakujące w poniższej tabelli wyrażone, na mocy zaleceń zwierz-
chniczych dla oddania onych z d. 12 kwietnia 1822 roku w 12 letnią dzierżawę, przeznacza się licyta-
czna d. 10 mca lutego, następnego 1822 r. życzący więc zadzierżawić takowe dobra; mają przybyć na
wzmienione termina do izby skarbowej Grodzieńskiej z należnemi ku obespieszczeniu skarbu kaucyami,
o stanie zaś, intratach, i dalszych szczegółach dóbr oddających się w dzierżawę, powezmą dokładną wia-
domość z Inwentarzy w teyże izbie skarbowej znajdujących się.

Tabella dóbr Skarbowych wakujących, oddających się w 12 letnią arędowną possessyę, od dnia 12
(kwietnia 1822) roku.

Nazwiska Powiatow i dóbr w nich położonych	Folwark i.	W sie.	Liczba		Ilość ziemi				Roczna intrata srebrem.	
			Dymow.	Dusznęskich wedle ostat- niej rewizyi.	Gruntu o- ronowego i Łąki.		Lasu i za- rosli.		Ruble	Kop
					Morzi	Morzi	Morzi	Morzi		
<i>W Powiecie Grodzieńskim.</i>										
Folwark Skomoroszki z pięciu wsiami Skomoroszki Trochimy, Łapieniowce, Choyńiany i Pchorżany tudzież 90 morgow Łąki.	1	5	59	116	62	16	<i>w tey ilości i Łąki</i>		892	20 ^{1/2}
Wies Wiszniówka	-	1	17	58	26	15	<i>z Łąkami</i>		259	59 ^{1/2}
<i>W Powiecie Lidzkim.</i>										
Dzierżawa Likance	-	-	-	-	4	-	1	-	6	-
Dzierżawa Uholniki	-	-	-	-	1	4 ^{1/2}	-	-	15	20
<i>W Powiecie Nowogródzkim.</i>										
Dzierżawa Kucharzewszczyzna	-	-	-	-	1	25 ^{1/2}	<i>las nie wy- mierzony</i>		32	-
Pustosż Lipniski	-	-	-	-	1	12 ^{1/2}	1	20 ^{1/2}	9	-
<i>W Powiecie Słonimskim.</i>										
Dzierżawa Chodziewicz	-	-	-	-	5	<i>z Łąkami</i>		115	25	-
<i>W Powiecie Kobryńskim.</i>										
Starostwo Kalilskie	1	1	2	6	6	25	-	-	59	50
<i>W Powiecie Wołkowyskim.</i>										
Dzierżawa Męczeli	-	-	-	-	-	-	-	-	47	50

Sowietnik Antoni Szymonolewicz.

Bernard Kudorowski Sekretarz Gubernski.

NOWE DZIEŁA.

W Księgarni Fryderyka Moritza znajdują się następujące nowe dzieła.

Podróż do Persyi w orszaku poselstwa rossyjskiego w roku 1817, pod naczelnictwem jenerala Jermołowa, wydana przez Maurycego Kotzebne, tłumaczyl z francuzkiego W. Ciechanowski, w Wilnie, nakładem Fr. Moritza. 1821, 12mo str. 325, ded. i przem. 10, rejestru 5. Cena . . . kop. 60.

Anatol przez Panią De Gay, tłumaczyl z francuzkiego W. Ciechanowski, w Wilnie, nakładem Fr. Moritza, 1821. T. I, str. 185 i nieliczb. 6, T. II, liczbowany w ciągu z pierwszym t. j. 185—386. Cena . . . kop. 60.

Uwiedomienie.

2. Opieka dworzanska powiatu zawileyskiego podaje do wiadomości: iż w skutek Ukazu Rządu Gubernskiego w roku terażniejszym miesiąca julii 25 dnia za IV. 16,907 nastalego, w dniach 18, 20 i 22 idącego miesiąca augusta, będzie się odbywać w niniejszey opiece licytacya, na wypuszczenie w aręde majątku Polesia JW. Wincetego Bortkiewicza bylego v. marszałka Zawil. z którego podług inwentarza wykazano intraty rubli sr. 3,022 kopiejek 75, za należność summy dla komisyi edukacyjney. Zyczący wziąć w dzierżawę takowy majątek rączą przybyć do Święcian na powyższe termina z dostatecznemi ewikcyami, o swobodności poświadczonemi. Dat roku 1821 miesiąca augusta 8 dnia.

Takową awizacyą do Kuryera Litewskiego dla trzykrotnego wydrukowania i ogłoszenia podając podpisuje Prezes opieki zawileyski powiatowy marszałek dworu Jego Cesarskiej Mości Kammerjunkier i kawaler Hrabia Mostowski.

Sądy Exdywizorskie.

2 Sąd Taxatorsko exdywizorski z tykiem remisy Sądu Gł. mińskiego 2go departamentu i po niej nastalego Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Rządzącego Senatu, niemniej zapadłych w departamencie postanowień, w terminie przez też wyroki to jest: dniu 12 stycznia roku biegingo do majętności Bucewicz w pcie mińskim leżący kompletnie zgromadzony, akt exdywizyi dóbr JW. Józefa Wańkowicza Sztatskiego Sowietnika: różnych orderow kawalera zareasumował, pierwszorządowemu terminowi właścitwē judicata dopełnił, tudzież powtórny zjazd swoy nt dzień 15 7bra roku tegoż zadeterminował. Na jakowy ażeby JWW. i WW. kredytorowie i pretensorowie do majętności Bucewicz ze wszelką gotowoscią stawali zawiadamia, roku 1821 stycznia dnia. Wiktor Orda sadow Ziemskich Pińskich i Erd. Pr. dent. Józefat Iwanowski Exdywizor. Fortunat Komorowski Sędzia Ziem. Piu Sienińskiego, Exdywizor.

Wyjeżdża za granicę.

1 Do Austrii, Prus i Saxonii Kowieński obywatel Eliasż Abelowicz Sołowiejczyk na miesiąc 5.

Obszewacje meteralogi- czne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Beau	Wiatry.	Odmiana w powiet.
}	dnia 17 średnia	27 cal. 10,8 lin.	+8. stopni	Zachodni	Pochmurno
	dnia 18 średnia	27 — 10,65 —	+10,17 —	Poludn. Zachodni	Pogoda
	dnia 19 godz. 6	27 — 10,0 —	+7, — —	Poludn. Zachodni	Pogoda